

**T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

ESAS NO : 2025/486
KARAR NO : 2025/584
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 44/1-b ve 48/5. maddeleri uyarınca verilen *idari* para cezaları ile Ek 17. maddesi uyarınca düzenlenen aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası hükmü bir arada değerlendirildiğinde **İDARİ YARGI YERİNDE** çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. M.
Davalı : İzmir Valiliği
Vekilli : Av. M. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, İzmir Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, 1,01 promil alkollü olarak araç kullandığından ve 2918 sayılı Kanun'un 44/1-b ve 48/5. maddelerini ihlal ettiğinden bahisle, adına düzenlenen 13/10/2024 tarih ve AA seri 0477232 sıra sayılı 182 gün süreyle sürücü belgesi geri alma tutanağı ile 13/10/2024 tarih ve MB seri 49186474 sıra sayılı trafik idari para cezası karar tutanağının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İzmir 5. Sulh Ceza Hakimliği 19/09/2024 tarih ve D. İş. 2024/9660 sayılı kararı** ile İzmir Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü'nün 13/10/2024 tarihli AA 0477232 seri nolu trafik sürücü belgesi geri alma tutanağı, ve MB-49186474seri ve sıra nolu idari para cezası tutanağına muteriz tarafından yapılan itiraz başvurusunun 5326 Sayılı Kanun'un 28/1-b maddesi uyarınca usulden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İtiraz başvurusunda bulunan 15/10/2024 tarihli dilekçesinde özetle; İzmir Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü'nün 13/10/2024 tarihli AA 0477232 seri nolu trafik sürücü belgesi geri alma tutanağı, ve MB-49186474seri ve sıra nolu idari para cezası tutanağının usul ve yasaya aykırı olduğunu belirterek hakkında düzenlenen idari yaptırım kararının kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

İdare tarafından cezaya müstenidat bilgi ve belgeler gönderilmiş olup; 13/10/2024 günü trafik ekibi görevlileri tarafından yapılan trafik kontrolleri esnasında usulüne uygun olarak durdurularak teknik alkolmetre cihazı ile alkol ölçümü sonucunda 1.01 promil alkollü olarak araç kullanan aday sürücü M. M. hakkında MB-49186474seri ve sıra nolu idari para cezası tutanağı ile 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunun 48/5 (hususi otomobil dışında kalan diğer araçları 0,20 promil üzerinde alkollü kullanmak) maddesince 6439 TL aynı kanunun 44/1-B (araç kullanırken sürücü belgesini yanında bulundurmamak) maddesince 1506 TL trafik cezası karar tutanağı ile AA 0477232 seri numaralı sürücü belgesi geri alma tutanağı tanzim edildiği, itiraz edenin aday sürücü olması sebebiyle sürücü belgesinin daimi olarak geri alınmasına karar verildiği Hakimliğimize bildirilmiştir.

Başvuru dilekçesi ve ekleri ile dosya kapsamı bir bütün olarak incelendiğinde; Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığının 20/05/2019 tarih 2018/900 esas ve 2019/367 karar sayılı kararı ile,

"...Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 48. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca verilen idari para cezası ile aday sürücü belgesinin iptaline karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu..." şeklindeki kararı birlikte değerlendirildiğinde; muterize idari yargının görev alanına giren aday sürücü belgesinin iptali hususunda idari yaptırım uygulandığından 5326 sayılı kanunun 27/8 maddesi kapsamında itirazın idari yargı merciinde incelenmesi gerektiği ve yapılan itiraz hakimliğimiz görevinde bulunmadığından; itirazın görev yönünden usulden reddine..."

3. Davacı bu kez, adli yargı yerindeki taleplerine ilaveten sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin de iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. İzmir 7. İdare Mahkemesi 30/01/2025 tarih ve E.2024/1510, K.2025/27 sayılı kararı ile, davanın esastan reddine karar vermiş, davacının kararı istinaf etmesi üzerine İzmir Bölge İdare Mahkemesi Yedinci İdari Dava Dairesi 10/06/2025 tarih ve E.2025/729, K.2025/1190 sayılı kararı ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 5. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun kabulüne, istinafa konu İzmir 7. İdare Mahkemesinin 30/01/2025 tarih ve E.2024/1510, K.2025/27 sayılı kararının kaldırılmasına, yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine, 2577 sayılı Kanun'un 45. maddesinin 6. fıkrasına göre kesin olarak karar vermiştir.

5. **İzmir 7. İdare Mahkemesi 10/07/2025 tarih ve E.2025/1111 sayılı kararı** ile, davanın adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davacı M. M. tarafından, " " plakalı motorlu bisikleti (martı scooters) yasal sınırın üzerinde alkollü olarak kullandığı gerekçesiyle aday sürücü belgesinin Karayolları Trafik Yönetmeliğinin Ek 3. maddesinin 1/e bendi uyarınca daimi olarak iptal edilmesine ilişkin 13/10/2024 tarih ve AA-0477232 seri sıra numaralı işlem ile 2918 sayılı Kanun'un 48/5 maddesi uyarınca 6.439,00.-TL ve 44/1-B maddesi uyarınca da 1.506,00.-TL olmak üzere toplam 7.945,00.-TL para cezası verilmesine ilişkin 13/10/2024 tarih ve MB-49186474 seri sıra numaralı işlemin iptali istemiyle İZMİR VALİLİĞİ'ne karşı açılan davada; savunma dilekçesi ile eki bilgi ve belgeler incelendiğinde davacının aday sürücü olması nedeniyle yasal sınırın üzerinden alkollü araç kullandığından bahisle sürücü belgesinin daimi olarak iptal edildiğinin anlaşıldığı, ayrıca sürücü belgesi iptal detaylarından da aday sürücü belgesinin daimi olarak iptal edildiği açık olduğundan bu durum da göz önünde bulundurularak görev yönünden bir sorun görülmemiş olup işin esası yönünden yapılan değerlendirme neticesinde Mahkememizin 30/01/2025 tarih ve E:2024/1510, K:2025/27 sayılı kararı ile "davanın reddine" karar verildiği, bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu neticesinde ise İzmir Bölge İdare Mahkemesi 7. İdari Dava Dairesinin 10/06/2025 tarih ve E:2025/729, K:2025/1190 sayılı kesin kararı ile; "...davacı tarafından adli ve idari yargı yerlerinde 13/10/2024 tarih ve MB-49186474 seri sıra numaralı işlem ile 13/10/2024 tarih ve AA-0477232 numaralı sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması işlemlerinin dava konusu edildiği, sulh ceza hakimliğince yapılan yargılama neticesinde "davacının aday sürücü olması nedeniyle, sürücü belgesinin daimi olarak iptal edilmesi nedeniyle" idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği, adli ve idari yargı yerinde açılan dava dilekçeleri incelendiğinde, davacının idari para cezası ve sürücü belgesinin geri alınması işlemini uyuşmazlık konusu yaptığı, yine davalı idare tarafından davacının sürücü belgesinin geri alınması işleminden sonra PolNet sisteminde yapılan sürücü belgesi sorgulaması sırasında davacının aday sürücü olduğunun anlaşılması üzerine bu defa sürücü belgesinin iptal edildiği belirtilmiş ise de, davalı idarece bu hususa ilişkin yeni bir işlem tesis edilip davacıya tebliğ edildiğine ilişkin dava

dosyasında bir bilgi ve belge mevcut olmadığı gibi davacı tarafından bu neviden bir iptal işleminin dava dilekçesinde dava konusu yapılmadığı anlaşılmaktadır..." gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabul edilerek görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmek üzere Mahkememize gönderilmesi üzerine Mahkememizin işbu esas sayısına kaydedilen dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

...

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının trafikte seyir halinde iken, kolluk görevlilerince durdurularak kendisine alkol tarama cihazına üfleme suretiyle alkol tespitinin yapılacağını söylendiği ve alkolmetre cihazına üflemesinin talep edildiği, yapılan alkol ölçümünde 1.01 promil alkollü olduğunun tespit edilmesi üzerine davacının 13/10/2024 tarih ve MB-49186474 seri sıra numaralı işlem ile 2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca 6.439,00.-TL ve 44/1-B maddesi uyarınca da 1.506,00.-TL olmak üzere toplam 7.945,00.-TL para cezası ile tecziye edildiği, yine aynı birim tarafından 13/10/2024 tarih ve AA-0477232 seri sıra numaralı işlem ile 2918 sayılı Kanun'un 48/5 maddesi uyarınca davacının sürücü belgesinin 6 ay (182 gün) geçici süre ile geri alındığı; diğer taraftan davalı idarenin cevap dilekçesinde, PolNet sisteminde yapılan sürücü belgesi sorgulamasında davacının aday sürücü olduğunun tespit edilmesi üzerine AA0477232 seri numaralı sürücü belgesi geri alma tutanağına istinaden Karayolları Trafik Kanununun 48. maddesi ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinin Ek-3. maddesi uyarınca sürücü belgesinin daimi olarak iptaline yönelik işlem yapıldığının belirtildiği, davacı tarafından 13/10/2024 tarih ve MB-49186474 seri sıra numaralı işlem ile 13/10/2024 tarih ve AA-0477232 numaralı sürücü belgesinin geçici olarak geri alınması işlemlerinin iptali istemiyle açılan davada İzmir 5. Sulh Ceza Hakimliğinin 19/09/2024 tarih ve Değişik İş No:2024/9660 sayılı kararı ile "davacının aday sürücü olması nedeniyle, sürücü belgesinin daimi olarak iptal edilmesi nedeniyle" idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği, hem adli yargıdaki dava dilekçesi hem de işbu davaya esas dava dilekçeleri incelendiğinde, davacının idari para cezası ve sürücü belgesinin geri alınması işlemini uyuşmazlık konusu yaptığı, yine davalı idare tarafından davacının sürücü belgesinin geri alınması işleminden sonra PolNet sisteminde yapılan sürücü belgesi sorgulaması sırasında davacının aday sürücü olduğunun anlaşılması üzerine bu defa sürücü belgesinin iptal edildiği belirtilmiş ise de, davalı idarece bu hususa ilişkin yeni bir işlem tesis edilip davacıya tebliğ edildiğine ilişkin dava dosyasında bir bilgi ve belge mevcut olmadığı gibi davacı tarafından bu neviden bir iptal işleminin dava dilekçesinde dava konusu yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Bu haliyle, bakılan davanın 2918 sayılı Kanunun 48 maddesi uyarınca davacı hakkında düzenlenen sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin tutanağın ve davacı adına verilen idari para cezalarının iptali istemiyle açıldığının kabulü gerekmektedir.

Bu duruma göre; işbu davanın konusunu teşkil eden davacıya uygulanan sürücü belgesinin geçici olarak geri alınmasına dair tutanak ile idari para cezalarının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden oldukları, 12/07/2013 tarih ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan değişiklik ile maddenin yeniden düzenlendiği ve bu kararlara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediğinin anlaşıldığından Kabahatler Kanununun değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri uyarınca, sürücü belgesinin geçici süre ile geri alınması işlemi ile idari para cezalarına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır..."

6. İzmir 7. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

- a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
- b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
- uygulanır.”

8. 5326 sayılı Kanun'un "Yaptırım türleri" başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

9. 5326 sayılı Kanun'un "Saklı tutulan hükümler" başlıklı 19. maddesi şöyledir:

- "(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;
- a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,
- b) İşyerinin kapatılması,
- c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,
- d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,
- gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmıyana kadar saklıdır"

10. 5326 sayılı Kanun'un "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

11. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Adres değişikliklerinin bildirilmesi ve sürücü belgelerinin taşınması zorunluluğu:" başlıklı 44. maddesi şöyledir:

- "Sürücü belgesi sahipleri:
- a) İkamet adresi değişikliklerini belgeyi veren kuruluşa otuz gün içinde bildirmek,
- b) Araç kullanırken sürücü belgelerini yanlarında bulundurmak ve yetkililerin her isteyişinde göstermek,
- Zorundadırlar.
- (Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayan sürücüler, 3 600 000 lira para cezası ile cezalandırılırlar."

12. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı:" başlıklı 48. maddesinin 5. ve 12. fıkraları şöyledir:

"(Değişik: 24/5/2013 - 6487/19 md.)"

...

Yapılan tespit sonucunda 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma

nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise, 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması halinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar.

“Sürücü belgelerinin geçici geri alma işlemleri bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından yapılır.”

13. 2918 sayılı Kanun'un “Sürücü belgelerinin geri alınmasında ve iptalinde yetki” başlıklı 112. maddesi şöyledir:

“(Değişik: 12/7/2013-6495/20 md.)

Bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevlilerin ve trafik tescil kuruluşlarının yetkilendirildiği hâller hariç olmak üzere, sürücü belgelerinin geri alınmasına ve iptaline sulh ceza mahkemeleri karar verir.

Bu Kanunun 51 inci maddesinin ihlali ve 118 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı “100 ceza puanını doldurmak” eylemi nedeniyle sürücü belgelerinin geri alınmasına yine bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler yetkilidir.

Sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınması veya iptaline dair verilen kesinleşmiş mahkeme kararı örnekleri, sürücülerin sicillerine işlenmek üzere mahkemelerce ilgili trafik birimlerine gönderilir.

Bu Kanuna göre görülen davalar, diğer kanunlara göre görülen davalarla birleştirilemez.

Askeri araçları süren kişiler ile asker kişilerin bu Kanunda yazılı suçlarla ilgili davalarına da bu mahkemelerde bakılır.

Askeri görev ve hizmetlerin yürütülmesi sırasında askeri araç sürücülerinin asker kişilere karşı işledikleri trafik kazalarıyla ilgili suçlarda 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri saklıdır.”

14. 2918 sayılı Kanun'un “Aday sürücülük” başlıklı Ek 17. maddesi şöyledir:

“(Ek: 12/7/2013-6495/22 md.)

İlk defa sürücü belgesi alanlar en az bir yıl süre ile aday sürücü olarak kabul edilirler.

Aday sürücülüğün süresi, aday sürücülerin sürücü belgelerinin iptal edilme ve yeniden sürücü belgesi alma şartları ile diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Aday sürücülerle ilgili olarak yönetmelikte belirtilen iptal edilme şartlarının oluşması hâlinde, bu Kanunun 6 ncı maddesinde sayılan görevliler tarafından sürücü belgeleri iptal edilir.”

15. 17/04/2015 tarihli ve 29329 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin “Aday sürücülük” başlıklı Ek 3. maddesi şöyledir:

“(Ek:RG-17/4/2015-29329) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sürücü belgesi alanlar ile herhangi bir sebeple sürücü belgesi iptal edilmiş olup da yeniden sürücü belgesi alanlar, belgenin alındığı tarihten itibaren iki yıl süreyle aday sürücü olarak kabul edilir.

Aday sürücülük süresi içerisinde 2918 sayılı Kanunun;

a) 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üç kez ihlal edilmesi,

b) 48 inci veya 118 inci maddelerine istinaden sürücü belgelerinin geri alınması,

c) 51 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

ç) 53 üncü maddesinin ikinci fıkrasının üç kez ihlal edilmesi,

d) 74 üncü maddesinin üç kez ihlal edilmesi,

e) Koruyucu tertibatın kullanılması ile ilgili 78 inci maddesinin üç kez ihlal edilmesi hallerinden herhangi birinin gerçekleşmesi veya araç cinsine bakılmaksızın 0,20 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullanıldığının tespit edilmesi veya toplam 75 ceza puanının aşılması durumunda sürücü belgesi trafik görevlilerince iptal edilir.

Belgesi iptal edilenlerin tekrar sürücü belgesi alabilmeleri için; sürücü kurslarına devam

etmeleri ve yapılan sınavlarda başarılı olarak motorlu taşıt sürücüsü sertifikası almaları gerekir. Bu kişilerin sürücü kurslarında eğitime başlayabilmeleri için tabi tutulacakları psiko-teknik değerlendirme ve psikiyatri uzmanı muayenesi sonucunda sürücülüğe engel hali bulunmadığını gösterir belgenin sürücü kursuna ibrazı ve varsa iptal nedenlerinde yer alan geri alma süreleri kadar zamanın geçmiş olması zorunludur.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, alkollü olarak ve sürücü belgesini yanında bulundurmadan araç kullandığından bahisle davacının 2918 sayılı Kanun'un 44/1-b ve 48/5. maddeleri uyarınca adına düzenlenen 13/10/2024 tarih ve AA seri 0477232 sıra sayılı 182 gün süreyle sürücü belgesi geri alma tutanağı ile 13/10/2024 tarih ve MB seri 49186474 sıra sayılı trafik idari para cezası karar tutanağının iptali istemiyle açılmıştır.

19. Uyuşmazlık Mahkemesince, 2918 sayılı Kanun'un 12/07/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile yapılan değişiklikten önceki 112. maddesi ve 5326 sayılı Kanun birlikte incelendiğinde, 2918 sayılı Kanun'un, bu Kanun'daki suçlarla ilgili davalara bakacak mahkemeler ve yetkilerinin düzenlendiği 112. maddesi uyarınca, sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davaların sulh ceza mahkemelerinin görevine dahil edilmediği ve 5326 sayılı Kanun'un 19. maddesinde, diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için ehliyetin geri alınmasına ilişkin hükümlerin geçici istisnalar içinde sayıldığı dikkate alındığında; sürücü belgelerinin geçici olarak geri alınmasına ilişkin davalara bakma görevinin idare mahkemesine ait olduğu sonucuna varılmış iken; 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan yeni düzenleme ile Kanun'da yer alan göreve ilişkin maddenin değiştirildiği ve idari yaptırımlarla ilgili Kabahatler Kanunu hükümlerine uygun değişikliğin yapıldığı sonucuna varılmış, 5326 sayılı Kanun'un "Saklı tutulan hükümler" başlığını taşıyan 19. maddesinde, "diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için, ehliyetin geri alınması,gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmıyaya kadar saklıdır" denilerek, ilgili kanununda, bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılmıyaya kadar saklı tutulan, başka bir deyişle, belirtilen istisnalar içinde sayılan yaptırımlardan biri olan *ehliyetin geri alınmasına* ilişkin hükmün, 12/07/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle, 2918 sayılı Kanun'un 112. maddesinde yapılan değişiklik ile yeniden düzenlendiği ve bu karara karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği gözetilerek, sürücü belgesi geri alma tutanağının iptali istemiyle yapılan itirazların adli yargı yerinde görüleceğine karar verilmiştir.

20. Dava dosyalarının incelenmesinden, İzmir Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü Trafik Düzenleme ve Denetleme Büro Amirliğince yapılan denetim sırasında, aday sürücü belgesi sahibi davacı adına, alkollü olarak araç kullandığından bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5. maddesi uyarınca 13/10/2024 tarih ve AA seri 0477232 sıra sayılı 182 gün süreyle "*Sürücü Belgesi Geri Alma Tutanağı*" yanında, ayrıca, aday sürücü olması nedeniyle AA seri 47732 sıra numaralı geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağı ile sürücü belgesinin bilgisayar kayıtlarına daimi süreyle iptal edildiği bilgisinin eklendiği dosya kapsamında bulunan 06/12/2024 tarihli "*sürücü belgesi iptal detayları*" başlıklı belgeden anlaşılmıştır.

21. Konuya ilişkin olarak İzmir Valiliği, İl Emniyet Müdürlüğünce İzmir 7. İdare Mahkemesine sunulan 11/12/2024 tarih ve 2024/554 sayılı yazıda, "*sürücü belgesine el konulamadığından aday sürücü olması nedeniyle AA seri 47732 sıra numaralı geçici olarak sürücü belgesi geri alma tutanağı ile sürücü belgesinin bilgisayar kayıtlarına daimi süreyle iptal edildiği bilgisinin eklendiği*" hususları belirtilmiştir.

22. Davacının adli yargı yerinde verdiği dilekçesinde "*MB seri, 49186474 sıra numaralı trafik idari para cezası tutanağının ve para cezasının iptaline karar verilmesini ve ehliyetime getirilen 6 aylık araç kullanmama kısıtlama kararının kaldırılmasını*", idari yargı yerinde verdiği dilekçesinde "*sürücü belgemin geçici olarak el konulması ve daimi olarak geri alınması işleminin, sürücü belgemi yanımda bulundurmamaktan kaynaklanan idari para cezasının ve alkollü araç kullanmaktan dolayı kesilen idari para cezasının kaldırılmasına*" talep ettiği, adli yargı yerinde açık bir şekilde "*aday sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin iptali*" şeklinde bir ifadeye yer vermediği görülmekte ise de, aday sürücü olan davacının alkollü olarak araç kullandığının saptandığından bahisle, sürücü belgesinin 182 gün süreyle geçici olarak geri alınması yanında, aynı tarihli, Aday Sürücünün Belgesinin İptaline Dair işlemin de tesis edildiği, dolayısıyla her iki yaptırımdan aynı anda haberdar olduğu ve dava dilekçelerinde ortak şekilde sürücü belgesinin geri alınması işleminin iptalini talep ettiği dikkate alındığında uyuşmazlığın, "*davacının aday sürücü belgesinin daimi olarak geri alınması işleminin iptali*" şeklinde kabulü gerektiği değerlendirilmiştir.

23. Yukarıda anlatılan nedenler ile sürücü belgesinin belli bir süre için geri alınması değil iptal edildiği hususu dikkate alındığında bu kararın idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir işlem olduğu ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 19. maddesi kapsamında bulunmadığı açıktır.

24. İncelenen uyuşmazlıkta, sürücü belgesinin iptaline ilişkin kararın idarenin tek taraflı bir şekilde kamu gücüne dayanarak, üstün hak ve yetkileri çerçevesinde yaptığı bir idari işlem olduğu, bu durumda 5326 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı anlaşıldığından, aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

25. Uygulanan idari para cezalarının ise 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği; ancak, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak sürücü belgesinin iptali kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezalarına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

26. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 44/1-b ve 48/5. maddeleri uyarınca verilen idari para

cezaları ile aday sürücü belgesinin iptali işlemine karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; İzmir 7. İdare Mahkemesinin 10/07/2025 tarih ve E.2025/1111 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 7. İdare Mahkemesinin 10/07/2025 tarih ve E.2025/1111 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

22/09/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

